

شناسایی گیاهان مرتعی حوزه آبخیز

گلندرود

مهندس روح‌اله سالار (مدرس دانشگاه)

شناسایی گیاهان مرتعی حوزه آبخیز گلندرود

مهندس روح‌اله سالار

صفحه‌آرا: ک. محمدیان

طراح جلد: صدرا فداکار

تعداد صفحه: ۱۶۶

چاپ اول، ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰

رده بندی دیوئی: ۶۳۲/۲۰۰۹۵۵

کتابشناسی: ۱۳۹۴: ۲ س ۹ الف / ۳ / ۱۹۳ SB

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۱۲۴۶۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۸۹-۱۳۰۰

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

تماس یا نویسنده: salar.kaleg@yahoo.com

انتشارات عدن

نوشهر خ ۱۵ خرداد پاساژ ۱۵ خرداد طبقه دوم

تلفن: ۰۱۱۵۲۳۵۸۷۵۹۰ دورنگار: ۰۱۱۵۲۳۵۳۴۴۹

همراه: ۰۹۱۲۲۰۴۱۲۳۱

nashradan@gmail.com

فهرست	شماره صفحه
مقدمه.....	۵
فصل اول: کلیات.....	۷
کلیات.....	۷
گیاهان مرتعی.....	۷
تیپ پوشش گیاهی.....	۸
جامعه گیاهی.....	۸
تشخیص و شناسایی گیاهان.....	۹
مراعات استان مازندران.....	۱۰
منطقه مورد مطالعه.....	۱۱
فصل دوم: تیره گیاهان مرتعی محقق.....	۱۵
تیره گندم.....	۱۵
گونه‌های مهم مرتعی تیره گندم.....	۱۵
تیره اسفناج.....	۱۷
گونه‌های مهم مرتعی تیره اسفناج.....	۳۵
تیره شب‌بو.....	۳۷
گونه‌های مهم مرتعی تیره شب‌بو.....	۳۷
تیره تاج‌خروس.....	۴۱
گونه مهم مرتعی تیره تاج‌خروس.....	۴۱
تیره هفت‌بند.....	۴۳
گونه‌های مهم مرتعی تیره هفت‌بند.....	۴۳
تیره میخک.....	۴۹
گونه‌های مهم مرتعی تیره میخک.....	۴۹
تیره سیب‌زمینی.....	۵۱
گونه‌های مهم مرتعی تیره سیب‌زمینی.....	۵۱
تیره فرفیون یا شیرسگ.....	۵۵
گونه‌های مهم مرتعی تیره فرفیون.....	۵۵

فهرست	شماره صفحه
تیره آلاله.....	۵۷
گونه‌های مهم مرتعی تیره آلاله.....	۵۷
تیره نرگسیان.....	۵۹
گونه مهم مرتعی تیره نرگسیان.....	۵۹
تیره چتریان.....	۶۱
گونه‌های مهم مرتعی تیره چتریان.....	۶۱
تیره روناس.....	۶۵
گونه مهم مرتعی تیره روناس.....	۶۵
تیره اویارسلام.....	۶۹
گونه‌های مهم تیره اویارسلام.....	۶۹
تیره بارهنگ.....	۶۷
گونه‌های مهم مرتعی تیره بارهنگ.....	۶۷
تیره نعناع.....	۷۱
گونه‌های مهم مرتعی تیره نعناع.....	۷۱
تیره اسپند قیچ.....	۸۳
گونه مهم مرتعی تیره اسپند قیچ.....	۸۳
تیره سرخس.....	۸۵
گونه‌های مهم تیره سرخس.....	۸۵
تیره پامچال.....	۸۹
گونه‌های مهم مرتعی تیره پامچال.....	۸۹
تیره هزارنی.....	۹۱
گونه مهم تیره هزارنی.....	۹۱
تیره خرفه.....	۹۳
گونه مهم مرتعی تیره خرفه.....	۹۴
تیره بنفشه.....	۹۵

فهرست	شماره صفحه
تیره گل شیپوری.....	۱۴۵
گونه مهم مرتعی تیره گل شیپوری.....	۱۴۵
تیره اوناگراسه (گل مغربی).....	۱۴۷
گونه مهم مرتعی تیره گل مغربی.....	۱۴۷
تیره گزنه.....	۱۴۹
گونه مهم مرتعی تیره گزنه.....	۱۴۹
تیره شاهپسند.....	۱۵۱
گونه مهم مرتعی تیره شاهپسند.....	۱۵۱
تیره سنبل الطیب.....	۱۵۳
گونه مهم مرتعی تیره سنبل الطیب.....	۱۵۴
تیره دماسیان.....	۱۵۵
گونه مهم مرتعی تیره دماسیان.....	۱۵۵
تیره آقطی، شوند.....	۱۵۷
گونه مهم مرتعی تیره آقطی، شوند.....	۱۵۷
تیره پنیرک.....	۱۵۹
گونه مهم مرتعی تیره پنیرک.....	۱۶۰
تیره گل سرخ.....	۱۶۳
گونه مهم مرتعی تیره گل سرخ.....	۱۶۳
منابع.....	۱۶۷
نمایه.....	۱۶۹

فهرست	شماره صفحه
گونه مهم مرتعی تیره بنفشه.....	۹۵
تیره لوئی.....	۹۷
گونه مهم مرتعی تیره لوئی.....	۹۷
تیره کاسنی.....	۹۹
گونه‌های مهم مرتعی تیره کاسنی.....	۹۹
تیره گل می.....	۱۱۳
گونه مهم مرتعی تیره گل راعی.....	۱۱۳
تیره ثعلب.....	۱۱۵
گونه مهم مرتعی تیره جلب.....	۱۱۵
تیره بقولات (پروانه‌آسا).....	۱۱۷
گونه‌های مهم مرتعی تیره بقولا.....	۱۱۷
تیره گل گاوزبان.....	۱۳۱
گونه مهم مرتعی تیره گل گاوزبان.....	۱۳۱
تیره پیچک.....	۱۳۵
گونه مهم مرتعی تیره پیچک.....	۱۳۵
تیره گل میمون.....	۱۳۷
گونه مهم مرتعی تیره گل میمون.....	۱۳۷
تیره ترشک.....	۱۳۹
گونه مهم مرتعی تیره ترشک.....	۱۳۹
تیره خشخاش.....	۱۴۱
گونه مهم مرتعی تیره خشخاش.....	۱۴۱
تیره لاله یا سوسنیان.....	۱۴۳
گونه مهم مرتعی تیره سوسنیان.....	۱۴۳
تیره گل سرخ.....	۱۶۳
گونه مهم مرتعی تیره گل سرخ.....	۱۶۳

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس خداوند را که با نیروی عقل و دانش انسان را بر سایر مخلوقات برتری داد. او که در تمام مراحل زندگی ما به ما سود و لحظه‌ای مرا به خود وا نگذاشت.

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ.

و اوست که از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) بر ما فرستاد، پس به وسیله آن گیاه همه چیز را (روییدنی همه بذرها را از زیر خاک) بیرون آورد، پس نگاه از آن جوانه و ساقه‌ای سرسبز درآوردیم که از آن دانه‌های متراکم و روی هم چیده (حوبات) را بیرون می‌آوریم، و از درخت خرما از شکوفه آن خوشه‌هایی است نزدیک به هم و نیز باغ‌هایی از درختان انگور و (همچنین درختان) زیتون و انار شبیه به هم و بی‌شبهت به هم را (بیرون می‌آوریم)، هنگامی که میوه می‌دهد به میوه و طرز رسیدن آن بنگرید به یقین در آن‌ها نشانه‌هایی (از توحید و قدرت و حکمت او) است برای گروهی که ایمان می‌آورند.^۱

در این کتاب سعی شده است که مطالب به زبان ساده همراه با اسامی علمی و نام‌های فارسی مصطلح آورده شود و تا حد امکان از تصاویر زیبا و رنگی جهت شناسایی بهتر گیاهان مرتعی حوزه آبخیز گلندرود استفاده گردد؛ ملاک نام گونه‌های گیاهی، نام علمی آنهاست که در تمام مجلات و کتاب‌ها از نام علمی استفاده می‌کنند و نام فارسی یا محلی مخصوص آن منطقه بوده و در جای دیگر نام دیگری را می‌پذیرد. تیره‌ها و گونه‌های داخل هر تیره (تقریباً حدود ۱۷۰ گونه شناسایی) مرتب‌شده است. این نوشتار بر اساس علاقه منان به طبیعت (اهالی دهستان کالج و سالار محله) و کارشناسان این رشته تدوین شده است. امیدوارم گامی مثبت در این راه برداشته باشم و مجموعه مطالب این کتاب بتواند برای آن سودمند باشد. یادآوری اشکالات کتاب و ارائه دیدگاه‌های راهگشا و مؤثر خوانندگان و علامه ندان برای نویسنده مغتنم است.

این کتاب را تقدیم می‌کنم به امام بخش ترین و امن‌ترین آغوش دنیا، لطافت بهاران و شکوه صبر و ایمان و استقامت پدر و مادر عزیزم که تمام رنج‌ها و زحمات را به جان دل خریدند تا زمینه ادامه تحصیل و انجام تحقیقی مرا فراهم کنند و همچنین این کتاب را به دلاور هشت سال دفاع مقدس شهید گم‌نام اکرم اله سالار تقدیم می‌کنم.

مهندس روح‌الله...

مدرس دانشگاه

تابستان ۱۳۹۳

